

add two more अर्थापत्ति and अनुपलब्धि; the Vaiśeṣikas and Bauddhas admit the first two only, the Sāṅkhyas exclude उपमान, while the Chārṣvākas admit प्रत्यक्ष only. Other sections of philosophical schools add three more to the six sources of knowledge recognised by the Mīmāṃsakas; -संभव 'equivalence'; ऐतिह्य 'fallible testimony', and चेत्या 'gesture'.) -2 Experience; अनुभव वचसा सखि लुम्पसि N. 4.105. -3 Understanding. -4 Result, consequence. -Comp. -सिद्ध a. established by experience.

अनुभावः 1 Dignity, consequence or dignity of person, majestic lustre, splendour, might, power, authority. (परिमेयपुरःसरौ) अनुभावविशेषात्तु सेनापरिवृताविव R. 1. 37; संभावनीयानुभावा अस्याकृतिः Ś. 7; अनुभावसौभाग्यमात्रपरिशेष-धूसरश्रीः U. 1, 3; 6. 20, 41, 4. 22, K. 108, 240; V. 1; तवानुभावोऽयमवेदि यन्मया Ki. 1. 6; Dk. 29, 113; दिव्यौषध्या जयति महिमा कोऽप्यचिन्त्यानुभावः। Mv. 6. 53; अहो महानुभावः पार्थिवो दुष्यन्तः Ś. 3 of great might or power; जाने वो रक्षसाक्रान्तावनुभावपराक्रमो R. 10. 38, 2. 75 greatness (dignity) &c., valour; न निहन्ति धैर्यमनुभावगुणः Ki. 6. 28; महानुभावप्रकृतिः कापि तत एवागतवती Mā. 1 very noble or dignified. -2 (In Rhet.) An external manifestation or indication of a feeling (भाव) by appropriate symptoms, such as by look, gesture &c., called by some *ensuant* (भावबोधक-न); भावं मनोगतं साक्षात् स्वगतं व्यञ्जयन्ति ये। तेऽनुभावा इति ख्याताः; यथा भ्रूभङ्गः कोपस्य व्यञ्जकः; उद्बुद्धं कारणं स्वैः स्वैर्बहिर्भावं प्रकाशयन्। लोके यः कार्यरूपः सोऽनुभावः काव्यनाट्ययोः॥ S. D. 162, 163. &c.; धिगेव रमणीयतां त्वदनुभावभावाद्दते Mā. 9. 35. -3 Firm opinion or resolution, determination, belief; अनुभावांश्च जानासि ब्राह्मणानां न संशयः Mb. 3. 24. 8. अनुभाववता गुरुस्थिरत्वात् Ki. 13. 15. cf. अनुभावः प्रभावे च सतां च मतिनिश्चये Ak. also Nm.

अनुभावक a. Causing to understand, making one apprehend, indicative; ता understanding, knowledge; यत्पदेन विना यस्याननुभावकता भवेत् Bhāṣā. P. 84.

अनुभावनम् Indication of feelings by signs, gestures &c.

अनुभावित a. 1 Experienced; एकभक्त्यानुभाविते Bhāg. 3. 24. 43. -2 greatly empowered; महामाख्याह्वानुभाविताः Bhāg. 11. 16. 5. -3 protected; वयं च सर्वे भवतानुभाविताः Bhāg. 10. 63. 37.

अनुभाविन् a. 1 Perceiving, knowing, showing signs of feeling. -2 An eye-witness; अनुभावी तु यः कश्चित्कुर्यात्साक्ष्यं विवादिनाम् Ms. 8. 69. -3 Being or coming after.

अनुभू a. [भू-क्तिप्] Perceiving, understanding. -भूः f. Experience, direct knowledge or perception; अयमात्मा सर्वानुभूः Bri. Up. 2. 5. 19.

अनुभूतिः f. 1 Perception, apprehension, experience. -2 (In Nyāya) Knowledge derived from four sources : namely direct perception, inference, comparison, and verbal knowledge; see Bhāṣā. P. 51, 52. -3 Dignity,

consequence. -Comp. -प्रकाशः N. of the metrical gloss or paraphrase of the principal Upaniṣads by Mādhvāchārya. -स्वरूपाचार्यः N. of the author of the grammar Sārasvata-prakriyā.

अनुभू 1. 3. P. 1 To praise conformably; to throw or commit into. -2 To insert, enter; आ अनुभूतमनर्वा Rv. 10. 61. 5.

अनुभर्तृ m. 1 Praising conformably, imitating. -2 Supporting, strengthening. -3 Penetrating, एषा स्या वो महतोऽनुभर्त्री प्रति षोभति बाघतो न वाणी Rv. 1. 88. 6.

अनुभ्रातृ m. A younger brother (अनुगतो भ्रातरम्).

अनुमद् 1 P. Ved. To rejoice over, gladden.

अनुमत्त p. p. Intoxicated with joy.

अनुमाद्य pot. p. To be praised in succession, to be granted with praise.

अनुमन् 4 A. 1 To agree or consent to, comply with, approve, sanction, grant; to permit, allow; किं महाहिशयनोपेते न वासमनुमन्यसे Rām. 5. 24. 2. तत्र नाहमनुमन्तुमुत्सहे मोघवृत्ति कलभस्य चेष्टितम् R. 11. 39; राजन्यान् स्वपुरनिवृत्तयेऽनुमेने R. 4. 87; कैलासनाथोद्ग्रहनाय पुष्पकमन्वमंस्त 14. 20; शुश्रूषमाणो गिरिशोनुमेने Ku. 1. 59, 5. 68; कृताभिर्मर्षामनुमन्यमानः सुताम् Ś. 5. 20; इमां स्वसारं च यवीयसीं मे कुमुदतीं नाहंसि नानुमन्तुम् R. 16. 85 be pleased not to reject or refuse; अविनयमनुमन्तुं नोत्सहे दुर्जनानाम् Bh. 3. 22. -2 To follow, have recourse to; धर्मार्थोवभिसन्त्यज्य संरभं योनुमन्यते Mb. -Caus. 1 To ask for leave or permission; ask the consent of; अनुमान्यतां महाराजः V. 2 ask for leave to go; take counsel with; भूयोऽपि सखीजनमनुमानयिष्यामि Ś. 3. -2 To ask for, request or beg; अन्नमादाय तृप्ताः स्थ शेषं चैवानुमान्य च (विकिरत्) Y. 1. 241. -3 To honour. -4 To put to account.

अनुमत p. p. 1 Approved, assented to, agreed to, permitted, allowed, granted &c. द्वारे नियुक्तपुरुषानुमतप्रवेशः M. 1. 12. भ्रूक्षेपमात्रानुमतप्रवेशाम् Ku. 3. 60. कृतमनुमतं दृष्टं वा यैरिदं गुरुपातकम् Ve. 3. 24; गमना Ś. 4. 10 allowed to depart; अनुमतो गृहाय R. 5. 10; उभयतः साक्षी Y. 2. 72 admitted by both parties &c. -2 Liked, beloved, pleasant, loved, agreeable, desired by, dear to; वृष्टिं च कर्षकजनानुमतां करोति Bri. S. 5. 72. -3 Being of one opinion, agreeing or concurring with. -तः A lover; घनमतो नमतोनुमतान् प्रियाः Śi. 6. 65. -तम् Consent, approval, permission; प्रथमं कस्यानुमते चोरितमेतत्त्वया हृदयम् V. 3. 17.

अनुमतिः f. 1 Permission, consent, approval, assent. -2 The 15th day of the moon's age on which she rises one digit less than full, when the gods and manes receive oblations with favour; personified as a goddess or worshipped in the Rājasūya sacrifice (कलाहीनचन्द्रवती शुक्रचतुर्दशीयुतपूर्णिमातिथिः); अनुमत्यै हविरष्टाकपालं पुरोडाशं निर्वपति Śat. Br.; Ms. 3. 86-87. -Comp. -पत्रम् a deed expressing assent.

अनुमननम् 1 Assent; sufferance. -2 Independence.